

KLUB RUŽOMBERSKÝCH PODNIKATEĽOV

Jána Jančeka 36, 034 01 Ružomberok

IČO: 42059453, email: krp.rbk@gmail.com

Mesto Ružomberok

Námestie A. Hlinku 1

034 01 Ružomberok

VEC: Vyjadrenie k petícii, námietky voči petícii a upozornenie na vedomé porušovanie zákona

Týmto Vám predkladáme k petícii obyvateľom mesta Ružomberok pod názvom „Petícia – Zastavme hazard“ zo dňa 13.5.2016 a k uzneseniu mestského zastupiteľstva č. 182/2016

n a s l e d o v n é :

I.

V zmysle ust. § 10 ods. 5 a 6 zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov **môže** obec ustanoviť všeobecne záväzným nariadením, že hazardné hry nie je možné prevádzkovať na jej území, pričom musia byť **kumulatívne (teda súčasne)** splnené zákonom ustanovené podmienky, a to :

1. obyvatelia obce sa sťažujú, že sa v obci narúša verejný poriadok v súvislosti s hraním hazardných hier,
2. petíciu musí podporiť najmenej 30% obyvateľov obce, ktorí dovŕšili 18 rokov veku,
3. zákaz prevádzkovania sa musí týkať všetkých hazardných hier uvedených v ust. § 3 ods. 2 písm. b), d), e) a i) a musí sa týkať celého územia mesta

Ustanovenie § 5 ods. 5 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve ukladá Mestu Ružomberok ako orgánu verejnej moci určité povinnosti pri prešetroaní a vybaví petície, a to najmä **povinnosť zistiť skutočný stav vecí, jeho súlad alebo rozpor s právnymi predpismi a verejným alebo iným spoločným záujmom.** Len takýto postup zodpovedá petičnému právu zakotvenému v čl. 27 ods. 1 Ústavy SR.

Aj z príslušnej judikatúry Ústavného súdu vyplýva: „...ústava poskytuje zákonodarcovi určitý priestor pre voľnú úvahu (uváženie), v akom rozsahu, kvalite a za akých podmienok bude garantovať základné práva a slobody upravené v druhej hlave piatom oddiele ústavy, t.j. za akých podmienok Slovenská republika prijme zákony ustanovujúce podmienky uplatnenia práv uvedených v čl. 51 ústavy. Voľnú úvahu zákonodarcu pri prijímaní týchto zákonov nemožno ale chápať absolútne; jej limity treba hľadať predovšetkým v ústavných princípoch a požiadavke chrániť ústavne hodnoty.“

Pokiaľ ide o **povinnosť zistiť skutočný stav veci**, túto má Mesto Ružomberok len v rozsahu dôvodov uvedených v petičnom hárku. Zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by Mestu Ružomberok vznikla povinnosť, aby si sám domýšľal právne relevantné dôvody pre „vyhovenie“ petície. V petičnom hárku je uvedené, že dôvodom na podanie petície je *„vzhľadom na to, že v súvislosti s hraním hracích hier dochádza na území mesta k narušovaniu verejného poriadku“*. S ohľadom na uvedené je povinnosťou Mesta Ružomberok zistiť, či opakovane dochádza k narušovaniu verejného poriadku, pretože v petičnom hárku je použité slovné spojenie „dochádza“, čo znamená že ide o neustále, opakované konanie, teda nielen o jednorázové porušenie verejného poriadku. Definícia verejného poriadku nie je v tomto zákone uvedená, avšak je uvedená v ust. § 47 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, ktoré zákonné ustanovenie má názov priestupky proti verejnému poriadku a v ust. § 48 je doplnené, že priestupkom proti verejnému poriadku je porušenie aj iných povinností než uvedených v § 47, ak sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane všeobecne záväzných nariadení obcí a všeobecne záväzných vyhlášok miestnych orgánov štátnej správy, ak sa takým konaním ohrozí alebo naruší verejný poriadok. Z nami predložených dôkazov, jednoznačne vyplýva, že :

- Mestská polícia Ružomberok neeviduje od 1.1.2014 do 9.6.2016 žiadne porušenie verejného poriadku v súvislosti s hraním hazardných hier (potvrdenie zo dňa 9.6.2016),
- Okresné riaditeľstvo PZ, odbor poriadkovej polície neeviduje žiadne priestupky v súvislosti s prevádzkovaním hazardných hier (potvrdenie zo dňa 17.6.2016),

teda tvrdenie uvedené v petičnom hárku je nepravdivé a v súvislosti s prevádzkovaním hazardných hier na území Mesta Ružomberok nedošlo v minulosti a ani teraz nedochádza k narušovaniu verejného poriadku. Teda je zřejmé, že dôvod uvedený v petícii vôbec neexistuje.

Na základe vyššie uvedených skutočností je podľa nášho **názoru predmetná petícia nezákonná a v rozpore so zákonnými ustanoveniami uvedenými v zákone č. 171/2005 o hazardných hrách v znení neskorších predpisov a zákone č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov.**

II.

Na rokovaní mimoriadneho mestského zastupiteľstva v Ružomberku, ktoré sa konalo dňa 20.7.2016 bolo prijaté uznesenie č. 182/2016, ktorým mestské zastupiteľstvo odporúča vyhovieť požiadavkám obsiahnutým v petícii a žiada pripraviť všeobecne záväzné nariadenie, a to napriek tomu, že bolo zistené, že Mesto Ružomberok neeviduje žiadne porušenie verejného poriadku v súvislosti s hraním hazardných hier. V odôvodnení svojho rozhodnutia vyhovieť petícii uvádza : *„vedenie mesta i napriek všetkým negatívnym rizikám a faktu, že zrušenie hazardných hier môže spôsobiť súdny spor, rešpektuje vôľu občanov mesta Ružomberok, teda signatárov petície, ako aj rozhodnutie poslancov Mestského zastupiteľstva“*. Z uvedeného je zřejmé, že Mesto Ružomberok, primátor mesta a mestské zastupiteľstvo sú si plne vedomí toho, že **neexistuje žiadny dôvod na vyhovenie petície**, avšak napriek tomu sa rozhodli svojvoľne porušiť zákony.

V zmysle ust. § 6 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení vydáva obec všeobecne záväzné nariadenia. Nariadenia obce **nesmú odporovať ústave ani zákonu**. Z práva podať petíciu nemožno odvodzovať subjektívne právo na to, aby jej bolo obsahovo vyhovené. Ani ústava, a tým menej zákon o petíciách, neobsahujú konkrétne záruky priaznivého alebo dôsledky nepriaznivého „vybavenia“ petície. Teda, ak mestské zastupiteľstvo v rámci zisťovania skutočného stavu zistí, že nebola splnená niektorá z predpísaných zákonných podmienok a napriek tomu rozhodne o prijatí všeobecne záväzného nariadenia len z dôvodu,

že tým rešpektuje vôľu občanov a signatárov petície, **vedome tým prijme nezákonné všeobecne záväzné nariadenie a tým vedome poruší Ústavu SR a iné právne predpisy ako napr. zákon č. 369/1990, zákon č. 171/2005 Z. z., zákon č. 85/1990 Zb. Takéto rozhodnutie zakladá nárok na náhradu škody od mesta.**

Tu Vás chceme upozorniť na to, že v takomto prípade by sme však ako občania a podnikatelia mesta Ružomberok trvali na tom, aby sa na náhrade škody podieľal primátor mesta a aj tí poslanci mestského zastupiteľstva, ktorí vedome prijali nezákonné rozhodnutie. Teda v prípade vzniku škody budeme trvať na tom, aby Mesto Ružomberok túto škodu následne vymáhalo od osôb, ktorí v jeho mene rozhodovali o prijatí uznesenia. Nevidíme totiž žiadny dôvod na to, aby bola prípadná škoda uhradená výlučne z majetku mesta (teda aj z nášho majetku, nakoľko sme občania tohto mesta), pokiaľ táto vznikla úmyselným konaním jednotlivých poslancov, ktorí vedome a úmyselne uprednostnili svoju vôľu pred rešpektovaním zákonov. Pokiaľ sa teda tieto osoby rozhodnú **úmyselne nerešpektovať zákon** a vôľu občanov povýšiť nad zákony, mali by si za svojim rozhodnutím stáť a znášať aj následky tejto svojvôle.

III.

Záverom ešte chceme v krátkosti uviesť, že sú tu aj iné dôvody pre nevyhovenie petície, a to:

- *petíciu nepredchádzali žiadne sťažnosti občanov, pričom znenie petície je formulované tak, ako keby k nejakým sťažnostiam došlo,*
- *znenie petície uvedené v petičnom hárku nezodpovedá internetovému zneniu kampane, kde sa nepoukazuje na rušenie verejného poriadku, ale na hazard ako sociálne patologický jav,*

V tejto súvislosti poukazujeme na skutočnosť, že organizátori Petície – Zastavme hazard! počas kampane nepoukazovali na narušanie verejného poriadku v meste Ružomberok ale na negatívne aspekty a dôsledky hazardných hier ako takých /psychologické, rodinné problémy a podobne/, čo absolútne prekračuje zákonný rámec a samotnú legálnosť petície ako takej.

- *cieľom petície nie je ochrana verejného poriadku, ale ochrana rodiny,*
- *v petičnom výbore sú ako členovia uvedené osoby, ktoré nemajú pobyt na území mesta,* ako príklad uvádzame niektorých členov petičného výboru:

JUDr. Mgr. Anton Chromík, PhD., Chorvátska 199, 900 81 Šenkvice,

Ing. arch. Pavol Šrankota, Likavka 35, 034 95 Likavka

a PhDr. Jaroslav Rakučák DIS., Liptovská Lúžna 91, 034 72 Liptovská Lúžna,

ktorí nemajú trvalý pobyt na území mesta ale žijú v blízkych obciach Likavka a Liptovská Lúžna. Ako zástupcovia občanov žijúcich v obciach Liptovská Lúžna a Likavka neinicializovali zber petície vo svojich obciach, kde je aj naďalej povolené prevádzkovanie hazardných hier, ale v meste Ružomberok. V prípade zákazu hazardných hier v našom meste sa patologickí hráči presunú do okolitých obcí ako napr.: Likavka, Liptovská Lúžna a tieto obce budú na tom finančne profitovať. V zásade títo občania sa na jednej strane tvária, že chránia záujmy občanov mesta Ružomberok, ale svojím konaním ohrozujú svojich spoluobčanov, susedov, priateľov a napomáhajú zvýšiť rozpočet obce, v ktorej žijú. Jedná sa o protichodné záujmy, na ktoré by sme určite mohli poukázať aj u viacerých členov petičného výboru.

IV.

Vieme, že ako poslanci stojíte uprostred dvoch záujmových skupín, kedy na jednej strane stoja občania podporujúci petíciu, ktorí tvrdia, že v súvislosti s hraním hazardných hier dochádza na území mesta k narušovaniu verejného poriadku a na druhej strane občania, ktorí

v tomto meste podnikajú, živia svoje rodiny a rodiny svojich zamestnancov, platia dane z nehnuteľností a iným spôsobom prispievajú do príjmovej časti rozpočtu mesta. Ako ľudia s rodinami chápeme aj postoje tých, ktorí podporujú petíciu a snažia sa pomôcť rodinám ohrozených hazardom, avšak zastávame názor, že pomoc pre tieto rodiny by mala mať iný charakter. Vydanie všeobecne záväzného nariadenia má skôr charakter „zatvárania očí pred skutočným problémom“. V dôsledku tohto začnú vznikať nelegálne herne, prípadne ľudia budú hrať hazardné hry doma na počítačoch za poplatky, ktoré sa im budú automaticky zrážať z platobných kariet, alebo pôjdu hrať do iných miest a obcí. Myslíme si, že formou zákazu hazardných hier cesta nevedie, o čom nás už niekoľkokrát presvedčili aj príklady z minulosti.

V prílohe tohto listu prikladáme Príklady zákazov hazardu, prohibície v minulosti a ich dôsledky.

Vzhľadom na uvedené navrhujeme tretiu a podľa nás jedinú správnu voľbu:

**„a to nie cestu ZÁKAZU, lebo zákaz plodí ilegálnu činnosť,
ale jedinú správnu cestu - CESTU PREVENČIE, VÝCHOVY A OSVETY.“**

Sme presvedčení o tom, že cesta zákazu je nesprávna cesta a bude viesť k podpore internetových hier a k vzniku čiernych ilegálnych herní. Ak chceme skutočne bojovať proti hazardu, je potrebné vyčleniť časť peňazí z mestského rozpočtu na prevenciu pred hazardnými hrami, na podporu organizáciám, ktoré bojujú proti hazardu, venovať sa dôsledne osvetovej činnosti, zvýšiť kontrolný režim v herniach atď.. Prípadne je tu priestor pomôcť rodinám finančnou podporou na jasle, školy, na jedlo v školských jedálňach, pre seniorov, zdravotne postihnutých občanov a pod..

Zákaz hazardu na území mesta „nevylicí“ hazardných hráčov, ani nepomôže dotknutým rodinám, ale bude viesť k nekontrolovanému a ilegálnemu hraniu. Tak ako nám minulosť ukázala to čo je zakázané to je o to pútavejšie a zaujímavejšie a hlavne pre mladšiu vekovú kategóriu.

Tak isto veríme, že pred tým ako pristúpíte k hlasovacím zariadeniam a rozhodnete sa, ktorú stranu zvolíte, zvážite všetky možné dôsledky Vášho rozhodnutia a ekonomický dopad tohto rozhodnutia pre život v meste Ružomberok. Pri tomto rozhodnutí musíte brať do úvahy aj takú skutočnosť, že každoročne plynie mestu príjem z hazardných hier a mesto s touto časťou počíta vo svojej príjmovej časti mestského rozpočtu. Táto suma je tvorená z ročného poplatku za výherné automaty vo výške 240.000,- €/ročne, ale aj zo sumy, ktorá v súčasnosti plynie z výnosu podielových daní z príjmov fyzických osôb do rozpočtu mesta a obce vo výške 68,5 % a táto suma sa každoročne zvyšuje. Jedná sa o dane z príjmu vlastníkov hazardných hier, prevádzkovateľov hazardných hier, ale aj vlastníkov nehnuteľností, v ktorých sa prevádzkujú hazardné hry. Nejde o malú sumu, ktorá by v konečnom dôsledku chýbala a nebolo by ju možné nahradiť inými príjmami. Túto časť negatívneho dopadu na mesto a jeho financie petičný výbor zámerne opomenul uviesť občanom a veríme, že občania, ktorí petíciu podpísali, si túto skutočnosť ani neuvedomili.

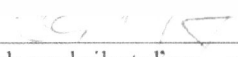
Môžeme len polemizovať nad tým, aké by bolo ich rozhodnutie ako občanov mesta, keby si mali vybrať **stranu medzi rozkvetom mesta a podpísaním petície**. Vy ako poslanci mestského zastupiteľstva však na túto stránku negatívneho dopadu nemôžete zabudnúť a neprihliadať na ňu. Preto na Vás apelujeme, aby ste ako naši zástupcovia vykonali všetko pre to, aby sme mohli pokračovať v budovaní nášho krásneho mesta Ružomberok, ktoré si to zaslúži a preto je potrebné, **aby pri rozhodovaní zvíťazila úcta k zákonom tejto krajiny a zdravý rozum pred emóciami a tlakom verejnosti.**

Pevne veríme, že sa budete dôkladne zaoberať všetkými vyššie uvedenými argumentmi a tieto zvážite pri svojom rozhodovaní.

Záverom si Vám ešte dovoľíme predložiť v prílohe tohto listu analýzy od dvoch advokátskych kancelárií:

1. *JUDr. Viera Nováková, advokátka*
2. *JUDr. Janka Kantíková, advokátka*

V Ružomberku dňa 12.09.2016

Klub ružomberských podnikateľov – o.z.
podpredsa: Ján Baroš

Klub ružomberských podnikateľov – o.z.
hospodár: Jozef Olejník

PRÍKLADY ZÁKAZOV HAZARDU, PROHIBÍCIE V MINULOSTI A ICH DÔSLEDKY

1. Prohibícia v Spojených štátoch bola cestou do pekla (1920-1933)

Prohibícia v USA je pomenovanie pre snahu o úplný zákaz alkoholických nápojov v 20. rokoch 20. storočia. Už pred 1. svetovou vojnou sa vytvorili v USA nátlakové skupiny (napr. Zväz kresťanských žien), ktoré požadovali zákaz pitia alkoholu – tvrdili, že alkohol je droga, ktorá ničí rodinný život a vedie k zločinnosti. V r. 1919 bol tzv. Volsteadov zákon o zákaze alkoholu v USA skutočne schválený. Zaujímavosťou je, že v tomto období bola v USA stále legálna výroba heroínu (do r.1924) ako aj fajčenie marihuany (do r.1937).

Dôsledky: Vosteadov zákon spôsobil, že ľudia pili prakticky všetko, o čom sa domnievali, že obsahuje alkohol, čo malo za následok mnoho otráv. V prvom rade však prohibícia inštitucionalizovala organizovaný zločin na čele s neslávne známym Alfonzom „Al“ Caponom a chicagskou mafiou. Podľa štatistík sa v tomto období zvýšil celkový počet trestných činov o 24% a počet ľudí uväznených za opilstvo a výtržnosti sa zvýšil o 41% a počet zatknutých sa šoférovanie pod vplyvom alkoholu vzrástol dokonca až o 81%.

Záver: Prohibícia v USA je dobrou ukážkou platnosti príslovia, že cesta do pekla býva vydláždená dobrými úmyslami.

Zdroj:

- článok „Neúspech suchého zákona. Prohibícia v USA v rokoch 1920-1933“ časopis História 05/2008.
- článok z Wikipédie „Prohibícia v Spojených štátoch“ <https://sk.wikipedia.org>

2. Las Vegas – mekka hazardu

Z Las Vegas sa stala kľúčová križovatka, ktorá výrazne skracovala cestu do Los Angeles. Železnica tade prechádzala do Kalifornie aj Nového Mexika a vďaka nej a ťažbe zlata vzniklo v r. 1905 nové mesto: Las Vegas. Krátko po založení mesta rozhodli štátne úrady v Nevade o úplnom zákaze hazardu v r. 1910.

Následok: Zákaz trval, iba tri týždne. Ilegálny hazard na seba nenechal dlho čakať.

Záver: Hazard sa zlegalizoval v roku 1931 vďaka zákonu Phila Tobina. Dôvodom legalizácie bola potreba, aby sa hazard stal regulovaným a organizovaným, ďalším dôvodom bolo, aby štátna pokladnica neprichádzala o nemalé príjmy z daní.

Zdroj:

- Denník Sme - článok „Las Vegas“ zo dňa 13.05.2010
- <http://www.ruletacz.cz/clanky> - Vznik Las Vegas, oázy hazardu

3. Zákaz hazardu v Brne? Herne obchádzajú vyhlášku nelegálnymi kvízomatmi

V roku 2015 presadili v Brne plošný zákaz hazardu. Automaty síce postupne z mesta miznú, pretože ministerstvo financií im ruší licencie, ale napriek tomu občania nie sú spokojní.

Následok: Zákaz automatov vyvolal vznik utajených čiernych herní. Podporil vznik kvízomatou. Tie sa maskujú za to, že sú vedomostná hra. V skutočnosti, ale po zodpovedaní jednoduchých otázok začne normálna hazardná hra. Vedenie mesta ich nemôže obmedziť žiadnou vyhláškou.

Záver: Vznik kvízomatu spôsobil problémy policajtom, finančným úradom, majiteľom klasických výherných automatov. Kvízomaty a nelegálne herne sú ešte nebezpečnejšie ako bežné automaty hovorí Martin Klíče z organizácie AKluby. „Fungujú na rovnakom princípe, ľudia sú na nich rovnako závislí.“

Zdroj:

- Brnenský denník.cz – článok zo dňa 10.08.2015

4. Zákaz prevádzkovania hracích automatov v Maďarsku

Hracie automaty v Maďarsku boli zrušené zo dňa na deň. Pravdepodobne za tým však nebude starostlivosť o ich obeť, ale skôr zbrklé rozhodnutie v prospech podnikateľov blízkych Fideszu. Vláda Viktora Orbána ich od októbra 2012 zakázala. Zákaz vyvolal silné protesty. Maďarský zväz hazardných hier vyhlásil, že prišlo o prácu 40-tisíc ľudí. Náhly zákaz prekvapil o to viac, že len pred rokom rovnaká vláda presadila prísnejší zákon o hazardných hrách.

Následok: Vládne rozhodnutie je typickým príkladom toho, ako Orbánova vláda veci rieši – zbrklo a nepremyslene a z pozície sily, bez snahy seriózne rokovať a bez toho, aby vopred zvážila dôsledky. Navyše sa časom prakticky vždy ukáže, že za opatreniami odôvodnenými starosťou o obyčajných ľudí sú postranné úmysly – zvýhodnenie podnikateľov veľmi blízky Fideszu. (Zostali fungovať dve herne v Budapešti a jedna v Šoprone)

Záver: Takáto prohibícia namiesto redukcie rizikového správania hráčov len otvorila priestor na trhu pre internetové hranie a vedie k rozkvetu ilegálnych nekontrolovaných herní, ďalej napomáha nezdravej monopolizácii maďarského trhu, čo je potencionálne nebezpečné pre tamojšiu ekonomiku. Po žalobách prevádzkovateľov vydal Európsky súdny dvor rozhodnutie, že krajina musí platiť odškodné vo výške desiatok miliárd forintov.

Zdroj:

- Článok denník Sme - Fortuna Hungariae zo dňa 17.10.2012

5. Zákaz výherných automatov v Poľsku

Poľský politici čelili v r. 2009 afére s pokusom o ovplyvnenie politikov na zmenu lotériového zákona. Kvôli tomuto korupčnému škandálu vyhlásili vojnu hazardu.

Následok: Kým platil zákaz herní, vzniklo tu až 40-tisíc nelegálnych strojov.

Záver: Podľa nového zákona sa výherné automaty presunú výhradne do kasín, kde budú môcť byť kontrolované a organizované.

Zdroj:

- <http://www.rozhlas.cz>

6. Zákaz výherných automatov v Rakúsku

Od 01.01.2016 začal platiť zákaz prevádzky hracích automatov v celej Viedni. Prevádzkovatelia rakúskeho kasína v Prátri zabezpečili zákazníkom prevoz autobusmi do Bratislavy, kde má ďalší podnik. Ostatní hráči sa presúvajú do okolitých miest.

Následok: Zakázanie herní v minulosti spôsobilo, že sa tu objavilo až 25-tisíc nelegálnych strojov. Niektoré spolkové republiky preto herne opäť legalizujú.

Zdroj:

- <http://www.cas.sk>

- <http://www.teraz.sk>

7. Zákaz výherných automatov v Grécku

V rámci reforiem sa po siedmich rokoch opätovne legalizuje hranie.

Zdroj:

- <http://www.cas.sk>

JUDr. Viera NOVÁKOVÁ

— a d v o k á t k a —

zapísaná v zozname advokátov vedenom SAK pod por. č. 1395

Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica

Klub ružomerských podnikateľov – o. z.

Jána Jančeka 36

034 01 Ružomberok

VEC: Predloženie stanoviska

Dňa 5.9.2016 mi bola doručená Vaša emailová žiadosť o vypracovanie stanoviska za účelom zodpovedania nasledovných otázok :

- I. *Za akých podmienok môže mesto prijať uznesenie, ktorým zakáže na jeho území prevádzkovať hazardné hry ?*
- II. *Môže Mesto Ružomberok za danej situácie (existencia potvrdení o tom, že nebol narušovaný verejný poriadok) prijať uznesenie, ktorým zakáže na jeho území prevádzkovať hazardné hry ?*
- III. *Prichádza do úvahy zodpovednosť mesta, primátora a poslancov mestského zastupiteľstva za škodu spôsobenú ich konaním*

Na základe Vašej žiadosti Vám predkladám nasledovné

s t a n o v i s k o :

I.

V zmysle ust. § 10 ods. 5 a 6 zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov **môže** obec ustanoviť všeobecne záväzným nariadením, že hazardné hry nie je možné prevádzkovať na jej území, pričom musia byť **kumulatívne (teda súčasne)** splnené zákonom ustanovené podmienky, a to :

1. obyvatelia obce sa sťažujú, že sa v obci narúša verejný poriadok v súvislosti s hraním hazardných hier,
2. petíciu musí podporiť najmenej 30% obyvateľov obce, ktorí dovŕšili 18 rokov veku,
3. zákaz prevádzkovania sa musí týkať všetkých hazardných hier uvedených v ust. § 3 ods. 2 písm. b), d), e) a i) zákona a musí sa týkať celého územia mesta

— a d v o k á t s k a k a n c e l á r i a —

Kontakt:

tel. č. : 048/4145373

fax. č. : 048/4145363

mobil : 0905 538 854, 0911 538 854, 0948 538 854

email : novakova@advokatky.net

web : www.advokatky.net

IČO : 45026556

IČ DPH : SK1045186541

Bankové spojenie : Tatra banka, a.s.

číslo účtu :

Ustanovenie § 5 ods. 5 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve ukladá mestu ako orgánu verejnej moci určité povinnosti pri prešetrení a vybaví petície, a to najmä **povinnosť zistiť skutočný stav veci, jeho súlad alebo rozpor s právnymi predpismi a verejným alebo iným spoločným záujmom**. Len takýto postup zodpovedá petičnému právu zakotvenému v čl. 27 ods. 1 Ústavy SR.

II.

Tak ako som už uviedla vyššie, mesto musí zistiť skutočný stav veci, t.j. dôsledne preveriť nasledovné :

- či sa obyvatelia obce sťažujú, že sa v obci naruša verejný poriadok v súvislosti s hraním hazardných hier,
- či skutočne aj dochádza k narušaniu verejného poriadku v súvislosti s hraním hazardných hier,

Pokiaľ ide o **povinnosť zistiť skutočný stav veci**, túto má mesto Ružomberok len v rozsahu dôvodov uvedených v petičnom hárku. Zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodit', že by mestu Ružomberok vznikla povinnosť, aby si sám domýšľal právne relevantné dôvody pre „vyhovenie“ petície. V petičnom hárku je uvedené, že dôvodom na podanie petície je *„vzhľadom na to, že v súvislosti s hraním hracích hier dochádza na území mesta k narušovaniu verejného poriadku“*. S ohľadom na uvedené je povinnosťou mesta Ružomberok zistiť, či opakovane dochádza k narušovaniu verejného poriadku, pretože v petičnom hárku je použité slovné spojenie „dochádza“, čo znamená že ide o neustále, opakované konanie, teda nielen o jednorázové porušenie verejného poriadku. Definícia verejného poriadku nie je v tomto zákone uvedená, avšak je uvedená v ust. § 47 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, ktoré zákonné ustanovenie má názov priestupky proti verejnému poriadku a v ust. § 48 je doplnené, že priestupkom proti verejnému poriadku je porušenie aj iných povinností než uvedených v § 47, ak sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane všeobecne záväzných nariadení obcí a všeobecne záväzných vyhlášok miestnych orgánov štátnej správy, ak sa takým konaním ohrozí alebo naruší verejný poriadok. Z Vami predložených dokladov jednoznačne vyplýva, že :

- Mestská polícia Ružomberok neeviduje od 1.1.2014 do 9.6.2016 žiadne porušenie verejného poriadku v súvislosti s hraním hazardných hier (potvrdenie zo dňa 9.6.2016),
- Okresné riaditeľstvo PZ, odbor poriadkovej polície neeviduje žiadne priestupky v súvislosti s prevádzkovaním hazardných hier (potvrdenie zo dňa 17.6.2016).

Z tohto vyplýva, že **tvrdenia uvedené v petičnom hárku o narušovaní verejného poriadku sú nepravdivé, pretože v súvislosti s prevádzkovaním hazardných hier na území mesta Ružomberok nedošlo v minulosti k narušovaniu verejného poriadku. Teda je zrejmé, že dôvod uvedený v petícii vôbec neexistuje.**

V kontexte vyššie uvedeného je potrebné zdôrazniť aj to, že tento dôvod (narušovanie verejného poriadku) je uvedený len v petičnom hárku. Z obsahu internetovej stránky ako aj z priebehu celej kampane je zrejmé, že **cieľom petície nie je ochrana verejného**

poriadku, ale skôr ochrana rodiny. Takýto dôvod na vydanie všeobecne záväzného nariadenia však zákon (ust. § 10 ods. 5 a 6 zákona č. 171/2005 Zb.) nepripúšťa.

V zmysle ust. § 6 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení vydáva obec všeobecne záväznú nariadenia. Nariadenia obce **nesmú odporovať ústave ani zákonu**. Z práva podať petíciu nemožno odvodzovať subjektívne právo na to, aby jej bolo obsahovo vyhovie. Ani ústava, a tým menej zákon o petíciách, neobsahujú konkrétne záruky priaznivého alebo dôsledky nepriaznivého „vybavenia“ petície. Teda, ak mestské zastupiteľstvo v rámci zisťovania skutočného stavu zistí, že nebola splnená niektorá z predpísaných zákonných podmienok a napriek tomu rozhodne o prijatí všeobecne záväzného nariadenia len z dôvodu, že tým rešpektuje vôľu občanov a signatárov petície, **vedome tým prijme nezákonné všeobecne záväzné nariadenie a tým vedome poruší Ústavu SR a iné právne predpisy ako napr. zákon č. 369/1990, zákon č. 171/2005 Z. z. , zákon č. 85/1990 Zb. Takéto rozhodnutie zakladá nárok na náhradu škody od mesta.**

III.

Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, tento zákon upravuje

- a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci,
- b) zodpovednosť obce a vyššieho územného celku (ďalej len "územná samospráva") za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy,

V prvom rade si treba uvedomiť, že prípadný nárok by sa odvodzoval od zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím vydaním orgánom územnej samosprávy pri výkone samosprávy. Nezákonným rozhodnutím by bolo uznesenie Mestského zastupiteľstva, ktorým by zakázalo prevádzkovať na jeho území hazardné hry.

Podľa ust. §12 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ktoré bolo vydané orgánom územnej samosprávy pri výkone samosprávy. Na druhej strane, pokiaľ ide o pasívnu vecnú legitímáciu, poukazujem na to, že podľa ust. §10 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy zodpovedá územná samospráva za podmienok ustanovených týmto zákonom. V tomto prípade územnou samosprávou je obec (viď zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení). Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Pri zodpovednosti za škodu je však potrebné uvedomiť si aj postup a spôsob ako sa rozhodnutie mestského zastupiteľstva prenáša z prejavenej vôle do rozhodnutia s právnymi účinkami. Ak totiž mestské zastupiteľstvo prijme uznesenie, tak na to, aby sa toto uznesenie stalo právne záväzným, teda aby sa s ním mohlo pracovať a používať ho pri ďalšej činnosti mesta, musí ho podpísať primátor. Teda podpis primátora završí celý proces prejavu vôle zastupiteľstva. Existujú iba tri výnimky, kedy podpis primátora nemá žiadny právny význam, a to pri voľbe a odvolaní hlavného kontrolóra obce, pri uznesení o vyhlásení miestneho referenda o odvolaní starostu a pri uznesení, ktorého výkon už raz starosta pozastavil tým, že ho nepodpísal a bolo jeho veto prehlasované. Pri prijímaní uznesenia môžu teda nastať dve situácie :

1. mestské zastupiteľstvo prijme uznesenie, ktoré primátor opatrí svojím podpisom,
2. mestské zastupiteľstvo prijme uznesenie, ktoré primátor neopatrí svojím podpisom, a tým zamedzí jeho vykonateľnosti.

V prípade, že by uznesenie mestského zastupiteľstva bolo prijaté v rozpore so zákonom a následkom toho by bola spôsobená škoda, zodpovednosť by v prvom prípade niesol rozhodne primátor, pretože je štatutárnym zástupcom právnickej osoby, ktorá túto škodu spôsobila.

V druhom prípade sa môže primátor tejto zodpovednosti zbaviť. Zodpovednosť zastupiteľstva je prakticky nulová, pretože ide o kolektívny orgán. Pokiaľ by sa však jednotlivým poslancom vedelo preukázať, že konali úmyselne, pod vplyvom nejakých okolností, trestnej pohnútky a pod. je možné – podľa môjho názoru – podľa okolností prípadu vyvodzovať zodpovednosť aj proti nim.

V Banskej Bystrici dňa 8. septembra 2016

JUDr. Viera Nováková
advokátka

974 01 Banská Bystrica
ul. Kráľka 7

V Ružomberku 06.09.2016

**Mesto Ružomberok
Námestie A. Hlinku 1
034 01 Ružomberok
Slovenská republika**

VEC

Právna analýza a stanovisko Klubu ružomberských podnikateľov o.z. k návrhu VZN o zákaze hazardných hier na území mesta Ružomberok

Mestu Ružomberok bola doručená Petícia – Zastavme hazard! s nasledovným obsahom „My, nižšie podpísaní obyvatelia mesta Ružomberok, ktorí dosiahli 18 rokov veku, vzhľadom na to, že v súvislosti s hraním hazardných hier dochádza na území mesta k narušovaniu verejného poriadku, prostredníctvom tejto petície žiadame Mestské zastupiteľstvo mesta Ružomberok, aby prijalo všeobecne záväzné nariadenie, kde bude ustanovené, že nie je možné prevádzkovať na celom území mesta Ružomberok hazardné hry podľa § 3 ods. 2 písm. B), d), e) a l) zákona č. 171/2005 Z.z. o hazardných hrách v znení neskorších predpisov“ /ďalej ako „petícia“/.

Podľa ustanovenia § 10 ods. 6 zákona o hazardných hrách, len taká petícia predstavuje kvalifikovaný dôvod na prijatie VZN zakazujúceho hazardné hry na území obce, **ktorá predstavuje sťažnosť obyvateľov obce z dôvodu, že sa v obci narúša verejný poriadok v súvislosti s hraním hazardných hier.**

Z obsahového znenia predloženej petície jednoznačne vyplýva, že občania mesta sa nestážujú, že na území mesta dochádza k narúšaniu verejného poriadku v súvislosti s hraním hazardných hier, ale vyzývajú a žiadajú mestské zastupiteľstvo, aby prijalo všeobecne záväzné nariadenie zakazujúce prevádzkovať na celom území mesta hazardné hry.

Podľa zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov, petícia nesmie vyzývať k porušovaniu ústavy, zákonov a právne záväzných aktov Európskej únie, popieranu alebo obmedzovaniu osobných, politických alebo iných práv. Toto zákonné ustanovenie vychádza z ústavného rámca článku 27 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého petíciou nemožno vyzývať na porušovanie základných práv a slobôd. Medzi základné ústavné právo patrí aj právo podnikat' a právo vlastniť majetok /samotná prevádzkareň hazardných hier/.

Aj z príslušnej judikatúry Ústavného súdu vyplýva: „...ústava poskytuje zákonodarcovi určitý priestor pre voľnú úvahu (uváženie), v akom rozsahu, kvalite a za akých podmienok bude garantovať základné práva a slobody upravené v druhej hlave piatom oddiele ústavy, t.j. za akých podmienok Slovenská republika prijme zákony ustanovujúce podmienky uplatnenia práv

uvedených v čl. 51 ústavy. Voľnú úvahu zákonodarcu pri prijímaní týchto zákonov nemožno ale chápať absolútne; jej limity treba hľadať predovšetkým v ústavných princípoch a požiadavke chrániť ústavné hodnoty.“

Zároveň poukazujeme na ustanovenie § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve, v zmysle ktorého je **príslušný orgán verejnej moci povinný prešetriť a vybaviť petíciu tak, aby zistil skutočný stav veci**, jeho súlad alebo rozpor s právnymi predpismi a verejným alebo iným spoločným záujmom. V tomto prípade je orgán verejnej veci povinný zistiť skutočný stav, t.j. či naozaj dochádza k narušaniu verejného poriadku v súvislosti s hraním hazardných hier. Povinnosti riadneho preskúmania petície sa obec nemôže zbaviť.

Podľa nám známych informácií, príslušné kompetentné orgány mesta sa vyjadrili, že mesto Ružomberok neeviduje žiadne sťažnosti a žiadne porušovanie verejného poriadku v súvislosti s hraním hazardných hier.

Nakoľko zo znenia zákona jednoznačne vyplýva, že kvalifikovaným petičným dôvodom môže byť len existencia konkrétnej príčiny, t.j. narušanie verejného poriadku, mesto ako príslušný orgán verejnej moci vybavujúci petíciu by sa malo uistiť, že tento dôvod reálne existuje. Nakoľko, podľa dostupných informácií, na území mesta Ružomberok nedochádza k narušaniu verejného poriadku v súvislosti s hraním hazardných hier, nie je tým pádom splnená základná podmienka vyžadovaná zákonom. **Nenaplnenie a nepreukázanie zákonných podmienok podmieňujúcich prijatie a schválenie všeobecne záväzného nariadenia, medzi ktoré patrí aj preukázateľné narušovanie verejného poriadku na území mesta a preukázanie, že takéto narušovanie verejného poriadku je v príčinnej súvislosti s hraním hazardných hier, znamená porušenie platnej právnej úpravy a predstavuje zásah obce nad ústavný rámec do práva podnikateľských subjektov na výkon slobodného podnikania.** Nakoľko povinnosťou každej obce je schváliť výlučne také všeobecne záväzné nariadenie, ktoré v celom rozsahu, ako aj v jednotlivých častiach bude v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, predovšetkým s Ústavou SR, medzinárodnými dohovormi spĺňajúcimi podmienky Ústavy SR a so zákonmi Slovenskej republiky.

Na základe vyššie uvedených skutočností je podľa nášho názoru **predmetná petícia nezákonná a v rozpore so zákonnými ustanoveniami uvedenými v zákone č. 171/2005 o hazardných hrách v znení neskorších predpisov a zákone č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov.**

K argumentu, že zákon o hazardných hrách výslovne neuvádza povinnosť obce prešetriť, či k narušaniu verejného poriadku skutočne dochádza, uvádzame, že túto povinnosť je možné odvodiť účelu právnej úpravy. Najmä s ohľadom na ústavný rámec a na všeobecnú zásadu, že zásahy do základných práv by mali byť výnimkou a malo by sa k nim pristúpiť vtedy, ak spoločensky prospešné ciele nemožno dosiahnuť inak. Zákon o hazardných hrách v ustanovení § 10 ods. 5 uvádza, že sa musí jednať o petíciu, ktorou sa obyvatelia obce sťažujú, že sa v obci naruša verejný poriadok v súvislosti s hraním hazardných hier.

To znamená, že kvalifikovaný dôvod nepredstavuje nevôľa obyvateľov obce s hazardnými hrami ako takými bez uvedenia konkrétneho dôvodu, t.j. zo žiadneho iného dôvodu než narušanie verejného poriadku. Nakoľko teda dôvodom na petíciu obyvateľov mesta môže byť len existencia konkrétnej príčiny, t.j. narušanie verejného poriadku, mesto ako orgán vybavujúci petíciu by sa malo uistiť, že tento dôvod existuje. Tu poukazujeme aj na vyššie uvedený výklad predmetného ustanovenia zákona o petičnom prave v zmysle ktorého príslušný orgán verejnej moci je povinný prešetriť a vybaviť petíciu tak, aby zistil skutočný stav vecí, jeho súlad alebo rozpor s právnymi predpismi a verejným alebo iným spoločným záujmom, a teda či dôvod petície je skutočný.

V tejto súvislosti poukazujeme na skutočnosť, že organizátori Petície – Zastavme hazard! počas kampane nepoukazovali na narušanie verejného poriadku v meste Ružomberok ale na negatívne aspekty a dôsledky hazardných hier ako takých /psychologické, rodinné problémy a podobne, tento fakt okrem iného deklarovali aj na prejednávaní petície na mestskom zastupiteľstve zo dňa 20.07.2016/, čo absolútne prekračuje zákonný rámec a samotnú legálnosť petície ako takej.

Záverom nášho stanoviska si dovoľujeme podotknúť, že v prípade prijatia všeobecne záväzného nariadenia mestským zastupiteľstvom mesta Ružomberok o zákaze hazardných hier na území mesta Ružomberok, budeme my ako Klub ružomerských podnikateľov o.z. nútení podať podnet na protest prokurátora a návrh na súd na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia so zákonom a zároveň využijeme všetky právne prostriedky, aby sme kompenzovali škody, ktoré nám takýmto konaním mesta vzniknú.

S úctou

Klub ružomerských podnikateľov o.z.

Zast.:

Ing. JUDr. Janka Kantiková

advokátka

Co/

Mesto Ružomberok

Poslanci MsZ mesta Ružomberok

Členovia príslušných komisií MsZ mesta Ružomberok